

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819010095
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8819010095.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.11.2023 v Prešove takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. c), d) Tr. poriadku na podklade odvolania obžalovaného A. B. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/19/2019 zo dňa 12.12.2022 v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., bytom C. D. XXX, okr. Vranov nad Topľou, podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku o s l o b o d z u j e spod obžaloby okresného prokurátora pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. b) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- od presne nezisteného dňa roku 2012 do dňa 30.10.2017 v rodinnom dome č. XXX A. E. C., E. A. F. G., bol voči svojej manželke H. B., nar. XX.XX.XXXX, agresívny, kričal na ňu, vyčítal jej rôzne veci, vulgárne jej nadával a opakovane ju napádal a to fackami a údermi po tele, kopal ju do rozkroku, hrýzol ju a štípal a tiež ju ťahal za vlasy, pričom sa jej vyhrážal zabitím a bitkou a taktiež viackrát napadol ich maloletú dcéru I., nar. XX.XX.XXXX, kde takýmto konaním u poškodenej vyvolával strach a stres, pričom poškodená konanie voči jej osobe a mal. I. pociťovala ako ťažké príkorie,

pretože skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/19/2019 zo dňa 12.12.2022 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- od presne nezisteného dňa roku 2012 do dňa 30.10.2017 v rodinnom dome č. XXX A. E. C., E. A. F. G., bol voči svojej manželke H. B., nar. XX.XX.XXXX, agresívny, kričal na ňu, vyčítal jej rôzne veci, vulgárne jej nadával a opakovane ju napádal a to fackami a údermi po tele, kopal ju do rozkroku, hrýzol ju a štípal a tiež ju ťahal za vlasy, pričom sa jej vyhrážal zabitím a bitkou a taktiež viackrát napadol ich maloletú dcéru I., nar. XX.XX.XXXX, kde takýmto konaním u poškodenej vyvolával strach a stres, pričom poškodená konanie voči jej osobe a mal. I. pociťovala ako ťažké príkorie, ktoré konanie však vzhľadom na svoj charakter a intenzitu nenaplnilo podmienku páchania po dlhší čas,

za čo mu bol podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 51 ods. 1 a § 49 ods. 1 Tr. zákona podmienene odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obžalovaného a podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba na 3 roky.

Podľa § 51 ods. 5 Tr. poriadku mu bola uložená povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi pôsobiacemu na okresnom súde podľa miesta bydliska v časových termínoch ním určených.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení, ktoré dodatočne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V dôvodoch odvolania po konštatovaní výrokov napadnutého rozsudku skonštatoval aj prezentované závery okresného súdu, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že obžalovaný sa konania, tak ako bolo popísané v podanej obžalobe, dopustil, a to vo vymedzenom období od roku 2012 až do 30.10.2017. Podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia mal okresný súd tieto skutočnosti za preukázané najmä z výpovede poškodenej, ktorá aj v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní podrobne popísala všetky predmetné skutočnosti ohľadom spolužitia s obžalovaným, ako aj správanie, či voči nej, ale aj ich maloletým deťom, najmä dcére I.. Výslovne uvádza, že súd výpovedi poškodenej uveril napriek tomu, že obhajoba jej výpoveď spochybnila s uvedením, že niektoré veci si poškodená nepamätala, nepamätala presne, čo by si podľa názoru obhajoby ako obeť násilia či týrania mala pamätať a teda predmetné konanie obžalovaného aj presne opísať. Podľa názoru okresného súdu poškodená jednoznačne zrozumiteľne, jasne a logicky uviedla a popísala rozhodné skutočnosti, pričom ak by aj v jej výpovedi boli prípadné nezrovnalosti alebo že by časový sled nebol celkom presne zodpovedajúci tomu, ako v realite prebiehali, tieto skutočnosti nemôžu znižovať vierohodnosť výpovede poškodenej a jednotlivé fakty a skutočnosti ňou vo výpovedi uvedené. Vo vzťahu k námietkam obhajoby súvisiacich s výpoveďou poškodenej okresný súd uzatvoril, že nemožno od žiadnej osoby, či už konkrétne v tejto veci od poškodenej, ale aj od iného subjektu, ktorý vystupuje či už v procesnom postavení svedka, či obžalovaného, aby si takýto človek viedol napr. aj počas manželstva nejakú „evidenciu“ napadnutí a tieto si ešte aj dokumentoval, napr. fotograficky.

Po citácii ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. poriadku odvolateľ konštatuje, že súd rezignoval na svoju povinnosť jednak vyhodnotiť vykonané dôkazy vzájomne vo svojich súvislostiach a najmä vysporiadať sa s rozpormi medzi týmito dôkazmi a rovnako rezignoval aj na svoju povinnosť relevantným spôsobom sa vysporiadať s obhajobou a jeho námietkami. Z celého textu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia totiž možno nadobudnúť dojem, že okresný súd jednoducho „niektorému dôkazu uveril viac, inému menej, resp. vôbec“ avšak bez toho, aby tieto závery boli sprevádzané určitým rozumným myšlienkovým postupom umožňujúcim obžalovanému napadnuté rozhodnutie pochopiť a zároveň umožniť jeho preskúmateľnosť.

Pokiaľ ide o spochybňovanie vierohodnosti kľúčového dôkazu – výpovede poškodenej, je nutné zdôrazniť, že namietal podstatné okolnosti, resp. nezrovnalosti v jej výpovedi, a teda nešlo len o akési „chytanie za slovíčka“, ako to v napadnutom rozhodnutí vykresľuje okresný súd. Hoci obdobie údajného páchania skutku bolo ustálené na značne dlhé časové obdobie (od presne nezisteného dňa v roku 2012 do dňa 30.10.2017, teda zhruba 5 rokov), poškodená sa vedela podrobnejšie vyjadriť len k trom skutkom za celé toto obdobie (november 2013, leto 2014 a február 2017). Tieto podstatné námietky však ostali nepovšimnuté, nakoľko pre tento boli podstatné zjavne len všeobecné a nekonkrétne tvrdenia poškodenej o spôsobe ich manželského spolužitia s obžalovaným. Poškodená v rámci svojej výpovede opísala skutok z novembra 2013, ktorý označila ako najzávažnejší počas celého posudzovaného obdobia (teda je logické, že v prípade, ak by sa tento skutok skutočne stal a zároveň ho poškodená vnímala ako „najväčší útok či krivdu“, akiste by bola schopná tento podrobne popísať, a to aj z hľadiska časového či následných súvislostí). K tomuto skutku poškodená na hlavnom pojednávaní uviedla, že skutok sa udial 22.11.2013 v noci a 23.11.2013 ráno si robila fotky. Následne bola poškodená konfrontovaná s tým, že v prípravnom konaní vo svojej výpovedi uviedla iný dátum tohto údajného skutku, na čo uviedla že sa v podstate pomýlila len o jeden dva dni, a k tomu dodala, že na ňou predložených fotografiách je časová stopa, a že vie, že to odfotila hneď ráno, pretože ju bolel rozkrok. Hoci je teoreticky možné pripustiť, že poškodená sa mohla z dôvodu časového odstupu „pomýliť“ v dátume, kedy sa mal tento údajný útok odohrať, pre obžalovaného je nepochopiteľné, že okresný súd sa absolútne opomenul vysporiadať s jeho námietkami k tomu, že táto celkom jednoznačne tvrdila, že zranenia si odfotila na druhý deň ráno, avšak ňou predložené digitálne fotografie, ktoré mali údajne potvrdzovať pravdivosť výpovede, boli zhotovené 25.11.2013 o 13:59 a 26.11.2013 o 20:50, teda celkom nepochybne nie ráno. Nehovoriac už o tom, že na otázku, či tvrdený útok z novembra 2013 sa stal skôr

alebo neskôr ako incident, kedy sa obžalovaný vrátil z poľa (a udrel dcéru I.), nevedela vôbec odpovedať, pritom tento skutok sa stal o trištvrte roka neskôr (26.7.2014), navyše vo vzťahu k tomuto skutku bolo vydané rozhodnutie Okresným úradom Vranov nad Topľou, ktoré práve poškodená ako dôkaz do konania predložila. V tomto prípade teda celkom zjavne nejde o prosté pomýlenie sa v podstatných časových súvislostiach o jeden či dva dni.

Vzhľadom k tomu, že išlo podľa tvrdenia poškodenej o najväčší útok zo strany obžalovaného, že išlo o jeden len z troch podrobnejšie popísaných útokov za obdobie najmenej 5 rokov, ako aj vzhľadom k tomu, že poškodená opakovane presvedčivo tvrdila, že fotografie z tohto útoku si zhotovovala na druhý deň ráno, absentuje v napadnutom rozhodnutí relevantné vysporiadanie sa s týmto zjavne vážnym rozporom medzi vykonanými dôkazmi. Ohľadom poškodenou tvrdeného skutku z novembra 2013 zároveň v napadnutom rozhodnutí absentuje vyhodnotenie dôkazov vo vzájomných súvislostiach, a to konkrétne vyhodnotenie výpovede poškodenej a poškodenou predložených digitálnych fotografií vo vzťahu k Znaleckému posudku č. 076/18 z odboru zdravotníctva a výpovede znalca J. C. A., ktorý výslovne uviedol, že jednak mechanizmus vzniku posudzovaných zranení nie je možné jednoznačne určiť a tieto zranenia mohli byť spôsobené aj pádom vo vani (na čo poukazoval počas celého konania obžalovaný) a jednak, že taktiež nie je možné určiť, či sa mohlo jednať o jednorazové alebo opakované použitie násillia. Namiesto toho, aby boli riadne vyhodnotené uvedené dôkazy jednotlivo a najmä vo vzájomných súvislostiach, z odôvodnenia rozsudku vyplýva konštatovanie, že vzhľadom k tomu, že poškodená dostatočne podrobne opísala spolužitie s obžalovaným, uveril jej výpovedi ako celku.

Okresný súd ignoroval aj ďalší, podľa názoru obžalovaného podstatný rozpor vo výpovedi poškodenej. Poškodená vo svojej výpovedi, v časti týkajúcej sa okolností z 29.10. – 30.10.2017, teda z obdobia jej odchodu aj s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti, podrobne opísala, že k jej odchodu viedol incident s obžalovaným, ktorého príčinou mala byť neočakávaná návšteva svedka K. B., dlhoročného priateľa obžalovaného. K tomu ďalej uviedla, že obžalovanému sa nepáčilo že prišli, čo malo viesť po ich odchode ku konfliktu, pri ktorom mal obžalovaný poškodenú vyhadzovať z domu, čo v konečnom dôsledku viedlo k jej odchodu v nasledujúci deň. Svedok J. K. B. však vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 7.10.2020 výslovne uviedol, že jeho návštevy, resp. stretnutia s poškodenou a obžalovaným v ich domácnosti boli vždy dopredu dohodnuté. Hoci sa na prvý pohľad môže zdať, že ide len o určitú minoritnú nezrovnalosť, je potrebné zdôrazniť, že podľa poškodenej práve neočakávanosť návštevy svedka J. K. B. mala spôsobiť (bola hlavnou príčinou) údajnú agresiu zo strany obžalovaného, ktorá vygradovala až do tej situácie, že poškodená s deťmi na druhý deň natrvalo opustila spoločnú domácnosť.

Pripúšťa a súhlasí so súdom v tom smere, že vzhľadom k tomu, že malo ísť údajne o značne dlhé časové obdobie páchania skutku, ako aj k tomu, že od tohto času do výpovede poškodenej na hlavnom pojednávaní prešlo určité časové obdobie, poškodená si nemusí pamätať presne úplne všetky detaily, avšak pôsobí vysoko nepravdepodobne a nevierohodne (posudzujúc primerané rozumové a pamäťové schopnosti), aby, pokiaľ poškodená tvrdí, že išlo o „týranie“ (a spôsobenie ťažkého príkoria) počas tak dlhého obdobia, táto vedela podrobnejšie popísať len tri konkrétne útoky, a v ostatnom sa obmedzila len na vyslovene vágne všeobecné vyjadrenia typu, že ju obžalovaný slovne aj fyzicky napádal, nadával jej a vyhrážal sa jej.

Vo vzťahu k vierohodnosti výpovede poškodenej napokon absentuje aj vysporiadanie sa s jej ďalším konaním, kde bolo preukázané (fotografie predložené poškodeným na USB nosiči oboznámené na hlavnom pojednávaní dňa 24.10.2022), že poškodená ovplyvňovala výpoveď svedkyne L. A., keď tejto pripravovala text čestného prehlásenia, ktoré mala táto svedkyňa predložiť súdu v predmetnom konaní. Táto skutočnosť ostala okresným súdom úplne opomenutá.

Vážne nedostatky a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia možno podľa obžalovaného vidieť aj v absencii vyhodnotenia a vysporiadania sa so znaleckými posudkami z odboru psychológia a psychiatria. V konaní bol vypracovaný najskôr znalecký posudok z odboru psychológia č. 08/2018 z 18.2.2018 znalcom C. H. D.. Podľa záverov znaleckého posudku znalec u poškodenej diagnostikoval prítomné znaky neurotickej symptomatológie a anxiozitu, ktoré s veľkou pravdepodobnosťou môžu byť v príčinnej súvislosti s konaním A. B. a konštatoval, že konaním A. B. bolo poškodenej H. B. spôsobené psychické utrpenie. Menovaný znalec na hlavnom pojednávaní, ale nevyšvetlil a neobjasnil kvalifikačné kritériá psychického utrpenia a ťažkého príkoria; nevedel sa objektívne vyjadriť, resp. nevedel jednoznačne vylúčiť, či sa neurotická symptomatológia a anxiozita prejavovali u poškodenej aj pred posudzovaným skutkom; v súvislosti so zistenou hysteroidnou osobnosťou poškodenej (oslabená schopnosť znášať záťažové situácie) uviedol, že táto hysteroidná osobnosť mohla mať súvis s pocitmi bezmocnosti a beznádeje zistenými u poškodenej, pričom poukázal na to, že pokiaľ by mala poškodená pochopenie zo strany partnera, tak by nedochádzalo k vzniku až takých silných pocitov, aké boli zistené

pri jej vyšetrení. Znalec tiež uviedol, že s väčšou pravdepodobnosťou sa prikláňa k tomu, že v čase vypracovania znaleckého posudku mohlo byť príčinou zistenej neurotickej symptomatológie, senzitivity a úzkostného prežívania u poškodenej správanie obžalovaného (uviedol, že nemôže povedať rozhodne, ale len s veľkou mierou), avšak nevedel sa objektívne vyjadriť k tomu, do akej miery mohli zanechať stopy na psychickom stave poškodenej skoršie udalosti ako pokus o znásilnenie otcom v detskom veku, alkoholizmus otca, rozvod rodičov a odchod matky v detskom veku, práca v nočnom klube ako aj neskoršia udalosť, neistota v rozvodovom konaní a v konaní o starostlivosti o maloleté deti, a zároveň sa nevedel vyjadriť ani k tomu, či sa tieto znaky u poškodenej objavovali aj v období, kedy s obžalovaným ešte nežila; vyjadril sa, že týraná osoba vie spravidla podrobne popísať traumatizujúce zážitky.

Okresný súd sa vysporiadal s jeho námietkami vo vzťahu k znaleckému posudku len tak, že uviedol „súd poukazuje vo vzťahu k poškodenej, jej výpovedi a jej dôveryhodnosti aj na závery znaleckých posudkov, najmä z odboru psychológie, ktorým znaleckým skúmaniam sa poškodená dobrovoľne podrobila a súd nevzhladol žiaden dôvod, aby nebral do úvahy závery C. D. pokiaľ sa týka nielen poškodenej ale aj maloletej I., kde jednoznačne formuloval svoje zistenia a závery a taktiež aj pri svojom výsluchu, aj keď podľa obhajoby tomu tak nebolo.“

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tomto smere nedáva absolútne žiadnu odpoveď na jeho podstatné námietky týkajúce sa vierohodnosti predmetného znaleckého posudku ako aj výpovede znalca, ktorý svoje závery označil za „pravdepodobnejšie“, čo však pre účely rozhodovania o vine obžalovaného bez ďalšieho nemožno považovať za postačujúce, a taktiež uviedol, že objektívne nevie zodpovedať zásadné otázky, najmä to, či neurotické prežívanie a úzkostné prejavy boli u poškodenej prítomné aj v období pred posudzovaným skutkom. Bolo pritom povinnosťou okresného súdu v tomto smere akiste sa vysporiadať s jeho obhajobou.

Okresný súd absolútne opomenul vysporiadať sa so znaleckým posudkom a výpoveďou znalca aj v kontexte s ďalším dôkazom, a to konkrétne s fotografiami predloženými obžalovaným na USB nosiči, ktoré boli oboznámené na hlavnom pojednávaní konanom 24.10.2022. Z týchto fotografií je pritom zrejmé, že poškodená si v období vyhotovovania predmetného znaleckého posudku, resp. tesne po ňom písala (a s najväčšou pravdepodobnosťou sa aj stretávala) s viacerými mužmi, dokonca si s nimi vymieňala aj intímne fotografie. Predmetný dôkaz podľa jeho názoru zásadným spôsobom znižuje vierohodnosť a dôkaznú váhu predmetného znaleckého posudku a svedčí skôr o tom, že poškodená zjavne neprežívala psychické utrpenie a ťažké príkorie tak, ako to uvádza posudok. To odôvodňovalo minimálne nariadenie vyhotovenia dodatku k znaleckému posudku, resp. opätovné vypočutie znalca za účelom vyhodnotenia tohto správania poškodenej vo vzťahu k jej psychickému stavu. Okresný súd však v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia tento dôkaz úplne ignoroval.

Okresný súd sa nevysporiadal ani so znaleckým posudkom z odboru psychiatrie č. 50/2018 znalca J. C. M. z 18. mája 2018 a jeho výpoveďou na hlavnom pojednávaní, kde tento znalec dospel k záveru, že u poškodenej nebola prítomná posttraumatická stresová porucha, ktorá je zvyčajne súčasťou priebehu zdravotného stavu u týranej osoby, že u poškodenej bolo zistené katathýmne skreslenie úsudku pod vplyvom emócií (kde možno vidieť zásadný rozpor s výpoveďou znalca C. H. D., ktorý sa vyjadril, že takéto katahýmne skreslenie úsudku u poškodenej nezistil), že na senzitivite, neurocitite a intenzívnom prežívaní poškodenej sa mohli podpísať viaceré faktory z jej minulosti a nie je možné uviesť, ktorý z týchto faktorov mal akú mieru na neurotickom prežívaní poškodenej.

Okresný súd tiež uviedol, že v kontexte s výpoveďou poškodenej majú vyznievať aj výpovede svedkov J. N. – sestry poškodenej, H. B. – matky poškodenej, či L. A. a J. K. B., ktorí mali popísať tie skutočnosti, ktoré im boli známe zo spolužitia obžalovaného a poškodenej. Svedkyne J. N. a H. B. sa relevantne nevedeli vyjadriť k posudzovanému skutku, teda k obdobiu, v ktorom sa mal údajne obžalovaný voči poškodenej dopúšťať fyzického a psychického násillia, nakoľko v tomto období spolu vôbec neudržiavali kontakt, a jednak nezohľadnil ani to, pričom ide o blízke osoby poškodenej s veľmi silnou motiváciou a to snaha „pomôcť“ poškodenej, najmä vo vzťahu k tomu, aby jej boli zverené do osobnej starostlivosti maloleté deti (aj prostredníctvom kriminalizácie osoby obžalovaného). Rovnako nebola nezohľadnená vierohodnosť výpovede svedkyne L. A., ktorej poškodená ešte pred tým, ako bol táto svedkyňa vypočutá, zaslala predpripravený text čestného vyhlásenia.

Výpovede ďalších svedkov, ktorí vypovedali odlišne, a možno povedať v jeho prospech, a ktoré boli priamymi svedkami spolužitia obžalovaného a poškodenej (na rozdiel od matky a sestry poškodenej), konkrétne starostu obce C. K. I., A. B. st. – jeho otca, K. B. – jeho matky, J. B. – brata a C. B. – švagriny, ktorí okrem iného popisovali komplikovanú a najmä konfliktnú a hašterivú povahu poškodenej a spolužitie s ňou, žiadnym spôsobom v kontexte výpovede poškodenej a iných dôkazov nevyhodnocoval. Z uvedeného možno vyvodiť, že Okresný súd pri kreovaní svojho záveru hodnotil a bral do úvahy výlučne tie dôkazy, ktoré sa mu do tohto záveru „hodili“, pričom ostatné dôkazy opomenul.

Na hlavnom pojednávaní dňa 2.2.2022 vypovedal a podrobne popísal spôsob manželského spolužitia s poškodenou, predostrel diametrálne odlišný skutkový priebeh udalostí ako poškodená, pričom okresný súd tento rovnako podstatný dôkaz žiadnym spôsobom nevyhodnotil a rovnako nevysvetlil, prečo jednoducho „uveril“ výpovedi poškodenej a skutkovú verziu uvedenú ním neakceptoval. Namiesto toho sa obmedzil na konštatovanie, že údajne jeho výpoveď skôr pripomínala akúsi analýzu výpovedí iných, poukazovanie na výpovede iných, na prípadné rozdiely či nezrovnalosti z jeho pohľadu zásadného významu, kde možno na jednej strane pripustiť, že pokiaľ sa rozhodol vypovedať až neskôr v konaní, je logické, že v rámci svojej výpovede sčasti reagoval aj na už skôr vykonané dokazovanie, okrem toho však táto výpoveď obsahovala popísanie jeho spolužitia s poškodenou a teda okresný súd nebol zbavený svojej povinnosti riadne vyhodnotiť a vysporiadať sa s týmto dôkazom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

V oblasti zákonných a ústavnoprávnych požiadaviek na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia existuje početná skupina rozhodnutí predovšetkým Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá pomerne ustáleným spôsobom tieto jednotlivé obsahové náležitosti konkretizuje (nález ÚS sp. zn. III. ÚS 311/07, či R 14/1964).

Napadnuté rozhodnutie predstavuje rozhodnutie nepreskúmateľné, nakoľko okresný súd ignoroval a opomenul sa vysporiadať so širokou plejádou vyššie uvedených vykonaných dôkazov, a to jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach, neodstránil rozpory vo vykonanom dokazovaní a dopustil sa svojvoľe pri hodnotení dôkazov, v dôsledku čoho pôsobí napadnuté rozhodnutie preňho nezrozumiteľne. Nedostal odpoveď, na základe akých dôkazov mal súd za preukázané, že sa mal uvedeného skutku dopustiť v období od presne nezisteného dňa v roku 2012 do 30.10.2017, teda počas obdobia viac ako 5 rokov. Z vykonaného dokazovania vyplývajú vyššie popísané podstatné rozpory, v dôsledku čoho nebol skutkový stav zistený v dostatočnom rozsahu na to, aby bola jednoznačne preukázaná vina, pričom v súlade so zásadou „in dubio pro reo“ bol okresný súd povinný buď vykonať ďalšie dokazovanie na odstránenie týchto rozporov alebo bol povinný ho spod obžaloby oslobodiť z dôvodu podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

V rámci svojej obhajoby napokon poukázal aj na subsidiárnu funkciu trestného práva – ultima ratio, teda ako najkrajnejšieho (podporného, či subsidiárneho) prostriedku slúžiaceho k ochrane právneho poriadku, ktorého použitie je možné len vtedy, keď prostriedky ostatných právnych odvetví nepostačujú. Nepopieral, že by bolo jeho manželstvo s poškodenou harmonické, práve naopak, samotný odchod poškodenej zo spoločnej domácnosti bol jasným dôsledkom toho, že medzi nimi boli závažné rozpory. Zdôrazňoval však, že tieto boli spôsobené predovšetkým nesúladom záujmov a smerovania ich oboch, kde poškodená dlhšiu dobu trvala na tom, aby sa odsťahovali od jeho rodičov, pretože jej prekážalo bývanie spolu s jeho rodičmi a bratom, pričom on trval na tom, aby ostali u jeho rodičov, čo postupom času zintenzívňovalo rozpory medzi nimi ako manželmi. Pripustil hádky, krik ako aj nadávky, ktoré však neboli iba jeho jednostranným prejavom, ale častokrát reakciou na predchádzajúce správanie poškodenej obdobného charakteru. Absolútne popieral, a nebolo ani žiadnym priamym dôkazom preukázané, že by mal poškodenú v súvislosti s ich nezhodami fyzicky napádať či vyhrážať sa jej zabitím alebo bitkou (okrem skutku z leta 2014, za ktorý bol uznaným vinným z priestupku a ktoré svoje konanie dostatočne oľutoval), prípadne iným útokom na osobnú integritu poškodenej. Zároveň ozrejmil podľa jeho názoru pravdepodobnú motiváciu konania poškodenej, ktorou mala byť, vzhľadom k tomu, že táto už zjavne dlhšiu dobu plánovala odchod od poškodeného, snaha získať do svojej výlučnej starostlivosti ich dve maloleté deti, pričom poškodená považovala za najlepší prostriedok na dosiahnutie tohto cieľa kriminalizovanie jeho osoby.

Je potrebné rozlišovať medzi disharmonickým manželstvom smerujúcim k zániku z dôvodu zásadných odlišností a cieľov jednotlivých manželov, ktoré je v absolútnej väčšine prípadov sprevádzané viac či menej napätými vzťahmi v podobe hádok s expresívnymi prejavmi, a trestným činom týrania blízkej a zverenej osoby, postihnutelným represívnymi prostriedkami trestného práva, ktoré možno aplikovať len v najextrémnejších prípadoch, kedy je jednoznačným spôsobom nad všetky rozumné pochybnosti preukázaný veľmi vážny zásah do telesnej aj duševnej integrity jedného z manželov druhým manželom. Takéto konanie v prejednávanej veci obžalobou nad všetky pochybnosti preukázané akiste nebolo, čo možno vidieť nepochybne aj v tom, že už pomerne krátku dobu po odsťahovaní poškodenej a ich maloletých detí zo spoločnej domácnosti mal (a aj v súčasnosti má) s maloletými dcérami veľmi dobré vzťahy a zároveň s poškodenou vedia komunikovať ohľadom maloletých na primeranej úrovni bez významnejších rozporov. Okresný súd však na túto obhajobu žiadnym spôsobom nereagoval, nezaoberal sa ním tvrdenou pravdepodobnou motiváciou poškodenej na kriminalizáciu jeho osoby a napadnuté rozhodnutie neobsahuje relevantné posúdenie a vysporiadanie sa s tým, či aj v prípade, ak by bolo potrebné považovať niektoré z poškodenou tvrdených útokov za preukázané, toto konanie skutočne

napĺňa intenzitu trestného činu, alebo je tu dôvod na postúpenie veci podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu, že nejde o trestný čin, ale skutok by mohol byť prejednaný ako priestupok.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania obžalovaným ako osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku postupom podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Konajúci súd umožnil obžalovanému vyjadriť sa ku skutku kladenému mu za vinu, umožnil mu navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim po ich vykonaní, taktiež mu umožnil predniesť záverečnú reč a posledné slovo, pričom v konaní bol obžalovaný zastúpený obhajcom, ktorý zabezpečoval jeho práva, preto v tomto procesnom postupe neboli zistené nedostatky. Ani vo vzťahu k postupu pri vykonávaní dôkazov po jeho revízii odvolací súd nezistil podstatné nedostatky, ktoré by mali vplyv na nezákonnosť vykonania dôkazov. Dokazovanie bolo vykonané v rozsahu postačujúcom pre rozhodnutie vo veci samej, i keď niektoré dôkazy neboli vykonané, ako napr. neboli prečítané výpovede svedkov K. B. z 18.01.2018 a J. B. z 17.01.2018, kedy vypovedali k rodinným pomerom a ku skutku pred vznesením obvinenia, hoci menovaní boli riadne poučení podľa § 130 ods. 2 Tr. poriadku, čím by sa objasnil rodinný život v mieste ich pobytu. Aj keď dokazovanie bolo vykonané obsiahlo, znalecké závery ohľadne posúdenia osobnosti poškodenej a jej psychického rozpoloženia po odchode zo spoločnej domácnosti zostali neobjasnené z dôvodu existujúcich rozporov medzi znaleckým vyšetrením a znaleckými závermi, ktoré by mali korešpondovať, v dôsledku čoho odvolací súd doplnil dokazovanie výsluchom znalca C. D. a tiež vypočul znalca C. D., C., ktorý podal znalecký posudok z odboru psychológie na obžalovaného A. B. po predložení veci na odvolacie konanie.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku plynie obsah vykonaného dokazovania (až nadbytočne rozvádzaný do detailov) a aj závery prijaté konajúcim súdom po vyhodnotení dokazovania, ktorým podľa názoru konajúceho súdu bolo preukázané, že obžalovaný sa konania tak, ako bolo popísané v podanej obžalobe, dopustil a to od presne nezisteného dňa roku 2012 až do 30.10.2017, kedy poškodená spolu s deťmi opustila spoločnú domácnosť.

Ustálené skutkové okolnosti považoval konajúci súd za preukázané najmä výpoveďou poškodenej, ktorá aj v konaní pred súdom podrobne popísala všetky predmetné skutočnosti ohľadne spolužitia s obžalovaným, ako aj správanie voči nej, ale aj maloletým deťom, najmä dcére I.. Výpoveď poškodenej hodnotil konajúci súd ako hodnovernú, pretože poškodená bola podrobne vypočutá, a jednoznačne a zrozumiteľne, jasne a logicky uviedla a popísala rozhodné skutočnosti a to nielen v spontánnej časti výpovede, ale aj pri kladení otázok. Okrem toho pri hodnotení vierohodnosti výpovede vychádzal konajúci súd aj zo záverov znaleckých posudkov ohľadne poškodenej, ktorá sa dobrovoľne podrobila vyšetreniam, pričom znalec C. D. jednoznačne sformuloval svoje zistenia a závery. Napokon hodnotenie výpovede poškodenej korešpondovalo aj s výpoveďami svedkov J. N., H. B., L. A., či J. K. B., ktorí popísali tie skutočnosti, ktoré im boli známe zo spolužitia obžalovaného a poškodenej.

S týmto prezentujúcim záverom konajúceho súdu sa odvolací súd nestotožnil a námietky obžalovaného týkajúce sa ustálenia skutkových zistení, predovšetkým z dôvodu, že hodnotenie dôkazov nekorešpondovalo zásade uvedenej v § 2 ods. 12 Tr. poriadku, posúdil ako opodstatnené.

Vzhľadom na to, že konajúci súd svoje skutkové zistenia opieral predovšetkým o výpoveď poškodenej, odvolací súd túto so zreteľom na uplatňované námietky obžalovaného podrobil testu hodnovernosti konfrontáciou medzi tvrdeniami poškodenej v jej výpovediach a aj ďalšími vykonanými dôkazmi, keďže konajúci súd sa v podstate uspokojil aj so závermi znaleckého posudku, hoci znalec zodpovedal otázky, na ktoré súd nemohol prihliadať, a súčasne výsledky vyšetrení neboli v súlade so znaleckými závermi.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na výpovede poškodenej, ktorá gradovala správanie sa obžalovaného vo svojich výpovediach. Gradácia spočíva predovšetkým v popise fyzických útokov na poškodenú, ale aj na deti inak v prípravnom konaní ako v konaní pred súdom. Ak poškodená pri svojej výpovedi v prípravnom konaní popisovala jednotlivé fyzické útoky na ňu v roku 2013, 2014, či 2017 jednoduchším spôsobom, v konaní pred súdom pridala na intenzite útokov. Príkladom, ku napadnutiu

v roku 2013, ktoré malo byť najzávažnejšie, poškodená uviedla, že obžalovaný ju začal biť, zhodil ju na zem, kopal do nej, nadával jej, že je obyčajná štetka, kopol ju aj medzi nohy, tak v konaní pred súdom pridala poškodená aj ďalšie útoky a to boxovanie, údery a kopanie do hlavy, ťahanie za vlasy, čiže rozšírila spôsob útoku. Obdobná situácia nastala aj pri popise napadnutia v roku 2014, keď v prípravnom konaní poškodená uviedla, že ju obžalovaný fackoval, pričom na hlavnom pojednávaní tvrdila, že jej dal obžalovaný boxer do tváre. Tento konflikt je dokumentovaný aj v priestupkovom konaní prostredníctvom rozkazu o uložení sankcie z 19.05.2015, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu na tom skutkovom základe, že napadol poškodenú v mieste trvalého bydliska tak, že ju udril otvorenou dlaňou. Ak poškodená v prípravnom konaní ku dňu pred odchodom zo spoločnej domácnosti v roku 2017 tvrdila, že ju manžel vyhodil z domu po odchode návštevy, tak v konaní pred súdom už vypovedala, že po odchode návštevy jej manžel vulgárne nadával a vyhodil ju z domu. Pokiaľ v prípravnom konaní sa poškodená vyjadrovala skôr vo všeobecnej rovine, že obžalovaný bil deti, v konaní pred súdom vypovedala, že obžalovaný kričal po dcére I., že ju zmlátil valaškou, že ju zbil, lebo rozliala lak v kúpeľni a podobne. Okrem toho popísala aj vo vzťahu k svojej osobe podstatne tvrdšie fyzické útoky napr. boxovaním do hlavy ako bežný spôsob útoku.

Odvolačí súd nemá pochybnosti, že počas doby od roku 2012 do 30.10.2017 obžalovaný napadol poškodenú v roku 2014, keďže jeho konanie bolo posúdené ako priestupok s podstatne nižšou intenzitou útoku, ako ho popisovala poškodená v tomto trestnom konaní. Odvolačí súd pripúšťa, že obžalovaný mohol fyzicky napadnúť poškodenú aj v roku 2013, avšak nie v takej intenzite ako to popísala poškodená v konaní pred súdom, keďže opis napadnutia v roku 2013 bol v prípravnom konaní podstatne miernejší, na čo bolo poukázané už vyššie. Napadnutie poškodenej z februára 2017 nebolo v priestupkovom konaní rozhodnuté, ale je faktom že poškodená podala trestné oznámenie 27.02.2017 z dôvodu, že ju obžalovaný fyzicky napadol, boxoval ju do nohy a bedra a chcel ju kusnúť aj do krku, mal ju kopať a potom ju aj začal fackovať. Tieto útoky nie sú osvedčované výpoveďami priamych svedkov a to ani rodinnými príslušníkmi. Ak sa k incidentu v roku 2017 vyjadrila svedkyňa L. A., tak to bolo len na základe opisu poškodenej. Na uvedené poukazuje odvolačí súd predovšetkým preto, že osobnosť poškodenej disponuje takými črtami, ktoré umožňujú prehnaný popis skutkového deja nezodpovedajúci realite, a súčasne, že u poškodenej je preukázaný motív na podanie trestného oznámenia dosiahnuť zverenie deti do jej starostlivosti, ako aj z dôvodu, že znalec C. D. nezistil u mal. I., aby táto bola fyzicky napádaná, čo deklaruje jej psychický stav bez známk patológie.

Výsledky konkrétnych vyšetrení na posúdenie osobnosti poškodenej znalcom C. D. (ROR-N, Szondiho test, či test afektivity, PPSI, SVF 78, ale aj FDT) nekorešponujú s nasledovnými závermi znaleckého posudku.

Znalec posúdil celkovú osobnostnú štruktúru poškodenej ako osobnosť introvertne socializovanú, melancholického temperamentu, vo vzťahoch podriadivú, so sebaobetovaním a podriadením svojich potrieb potrebám iným, pri snahe presadzovať vlastné ciele, ktorá je dostatočne sebavedomá, spravidla nekompromisná, za súčasnej zníženej schopnosti čeliť záťažovej situácii, čo vedie k rezignácii s prítomnými známkami hysteroidnej symptomatiky, aktuálne afektívne správanie môže byť u nej odvádzané neadekvátnym spôsobom.

Z vyšetrenia znalca k osobnosti poškodenej ako zvláštnych znakov ale vyplýva detailizácia, hodnotenie, agresívna asociácia, ambicióznosť, prítomné sú známky hysteroidnej symptomatiky (výbušnosť, robenie scén), spravidla nekompromisná, so sklonom k jednoznačným riešeniam, patrí do kategórie konfliktných typov, ľahko sa uráža. Na neisté a hrozivé situácie reaguje spravidla hnevom, citlivo reaguje ako ju vníma okolie, v popredí je u nej formálna logika s občasne prehnanou morbidnou (chorobnou) racionalitou. Myslenie je po obsahovej stránke chudobné, ale myšlienkové operácie sú obzvlášť pregnantné (presné). Jej emocionálne-afektívny život charakterizuje egocentrizmus. Situačné afekty sa uplatňujú bezprostredne. Svoje výbuchy sa snaží racionalizovať. Ide o subjektivistickú a egocentrickú osobu s emocionálne determinovaným správaním. Bola u nej indikovaná narcistická charakterová neuróza s teatrálnou výbušnosťou a s tvorbou psychosomatickej symptomatiky. Poškodená má snahu presadzovať vlastné ciele, je nedôverčivá a má problém zverovať sa so svojím súkromím iným ľuďom. Prítomný je u nej pocit nepochopenia, že sa s ňou zaobchádza nespravodlivo a že je viazaná nadmernými povinnosťami. Tento svoj odpor k tomu vyjadruje nepriamo, taktikou odkladania, otáľaním a zabúdaním. Charakteristické je pre ňu sebaobetovanie, podriaďovanie svojich potrieb potrebám iným. Kresby poukázali na pocit závislosti, potrebu presadenia sa, snahu upútať pozornosť okolia a zlyhanie

v partnerskom spolžití. Okrem toho má poškodená aj problém myšlienkovy sa odpútať od prežívaných problémov.

Vyššie prezentovaný záver znalca, že poškodená je vo vzťahoch podriadivá, so sebaobetovaním a podriadením svojich potrieb potrebám iným, vyznieva v kontexte ním uvedených výsledkov vyšetrenia ako vlastnosť poškodenej, ktorá sa vie prispôbiť a podriaďiť sa vo vzťahu inému. Takýto výklad ale je v rozpore s egocentrizmom (pozornosť konania a myslenia je zameraná na vlastnú osobu) a taktiež indikovanou narcistická charakterová neurózou s teatrálnou výbušnosťou, nekompromisnosťou a sklonom k jednoznačným riešeniam, či urážaním sa a konfliktnosťou, nevynímajúc hysteroidné známky v podobe výbušnosti a robenia scén.

Znalec sa pri svojom výsluchu v odvolacom konaní vyjadril, že prejav navonok osoby so zistenými zvláštnymi znakmi osobnosti môže byť sprevádzaný impulzívnymi reakciami, ktoré vychádzajú z momentálneho emočného stavu, teda poškodená vie byť výbušná a robiť scény a ak sa to prejaví, tak vo verbálnej zložke neprímeranými vyjadreniami, či urážkami, pričom takáto reakcia zo strany poškodenej mohla byť aj na bežnú situáciu alebo pokiaľ s ňou (so situáciou) nebola stotožnená vnútorne. Nekompromisnosť so sklonom k jednoznačným riešeniam, ak nie je stotožnená s názorom druhého alebo so situáciou, v ktorej sa nachádza, sa u poškodenej môže prejavovať tým, že tvrdohlavo trvá na svojom názore. Vnímanie bežnej činnosti v prospech iných osôb bežnou populáciou mohla poškodená vnímať ako sebaobetovanie, pri vyšetrení znalec zistil, že poškodená vnímala ako sebaobetovanie prežitú negatívne skúsenosti v partnerskom živote.

Znalec v ďalšom posúdil aktuálny stav poškodenej pri vyšetrení bez známk psychotickéj symptomatológie, zistil u nej prítomnosť známk patologickej úzkosti a silných známk neurotickej symptomatológie. Ide o funkčné psychické poruchy, ktoré zahŕňajú pocity úzkosti, strachu a duševnej nerovnováhy. Hoci poškodená sama znalcovi udala, že v detstve bola znásilnená otcom, že matka od nich odišla a že pracovala v nočnom klube s poskytovaním sexuálnych služieb, znalec uzavrel, že s väčšou pravdepodobnosťou možno konštatovať, že aktuálny psychický stav poškodenej súvisí s konaním jej manžela A., pričom pri výsluchu dodal, že vychádzal z aktuálne zisteného psychického stavu poškodenej.

Tieto závery znalca nekorešponujú záverom znalca psychiatria, ktorý vo svojich záveroch uviedol, že nie je možné presne vyšpecifikovať, ktorý z faktorov a to etylizmus otca, pokus o znásilnenie zo strany otca v rannom veku, odchod matky zo spoločnej domácnosti a ponechanie detí v starostlivosti otca, práca v klube, kde poškodená poskytovala sexuálne služby za finančnú odmenu a správanie manžela, sa podieľal na zvýraznení neurotického prežívania, senzitivite a na úzkostnom prežívaní osobnosti poškodenej. Vyjadrenie znalca psychológa, že tieto faktory na ktoré poukazoval znalec psychiater sú staršieho dáta a neboli prioritou vzniku aktuálneho psychického stavu poškodenej v čase vyšetrenia, je v rozpore minimálne s diagnostickým záverom psychiatra, že poškodená je neuroticky štruktúrovaná osobnosť, a taktiež s jeho vlastným zistením (znalca psychológa), že u poškodenej je indikovaná narcistická charakterová neuróza s teatrálnou výbušnosťou a s tvorbou psychosomatickej symptomatiky. Odvolací súd len konštatuje, že neuróza sa získava v rannom detstve (MUDr. Marsalová, Narcizmus a narcistická porucha osobnosti, strana 23) a je trvalá. Znalecké posudky boli podané s časovým odstupom 3 mesiacov (ZP z odboru psychológie dňa 18.02.2018 a ZP z odvetvia psychiatrie dňa 18.05.2018), čo je relatívne krátka doba na to, aby závery znalcov boli výrazne odlišné. Okrem toho odvolací súd poukazuje na ďalšie zistenia, ktoré sú významné pre posúdenie stavu poškodenej, poškodená sa nevie myšlienkovy odpútať od prežívaných problémov a po odchode zo spoločnej domácnosti rezonoval u nej tzv. „boj o deti“ v rámci súdneho konania a strach o ich stratu, ktorý musel vplývať na poškodenú, čo napokon pripustil aj znalec z odboru psychológie.

Konajúci súd posúdil výpoveď poškodenej ako hodnovernú a to aj so zreteľom na znalecké závery, že u poškodenej neboli zistené sklony ku konfabulácii a znalec nezistil u nej ani zvýšenú mieru sugestibility, ktorá by ovplyvňovala jej výpoveď.

Uvedený záver znalca bol konfrontovaný pri jeho výsluchu, pričom znalec ozrejmil, že vzhľadom na osobnostnú štruktúru poškodenej pri jej impulzívnom správaní pod vplyvom emócií mohlo dochádzať aj ku skresleniu vnímania situácie, v ktorej sa poškodená nachádzala, pričom je potrebné brať do úvahy aj to, čo bolo podnetom vzniku tohto správania. Znalec psychológ pri posúdení sklonov ku

konfabulácii nepovažoval za podstatné, že znalec psychiater zistil u poškodenej katathýmne skreslenie úsudku pod vplyvom emócií, ktoré by mohlo viesť k zníženiu schopností poškodenej správne vnímať podstatné a dôležité skutočnosti. S týmto záverom znalca psychológa nie je možné sa stotožniť jednak pre osobnostnú štruktúru poškodenej, ktorá poukazuje na teatrálnosť jej správania a nezvládanie aj bežných situácií, pričom znalec psychológ sám uzavrel, že pod vplyvom emócií môže dochádzať aj ku skresleniu vnímania situácie, a jednak preto, že práve hysteroidná symptomatika a narcistická charakterová neuróza sú tými faktormi, v dôsledku ktorých prežitie udalosti mohla vnímať poškodená zo svojho pohľadu výrazne závažnejšie, ako sa v skutočnosti odohrali. Ďalším faktorom, ktorý spochybňuje špecifickú hodnovernosť výpovedí poškodenej je jej rozličný opis znásilnenia jej otcom v krátkom čase počas tohto trestného stíhania. K nemu sa vyjadrovala rôznorodo - pred znalcom C. D. vo februári 2018, pri svojom výsluchu 17.01.2018 a pri znaleckom vyšetrení C. G. tvrdila, že bola znásilnená otcom, pri znaleckom vyšetrení v máji 2018 pred psychiaterom a pri znaleckom vyšetrení psychologičkou v konaní o zverení detí do starostlivosti jedného z rodičov popisovala akt sexuálneho zneužitia, nie znásilnenia. Práve všetky tieto zistenia poukazujúce na možnosť skresľovania skutočností, ku ktorým vypovedala poškodená, viedli odvolací súd k záveru, že výpovediam poškodenej, ktoré nie sú konzistentné, násilie vo vzťahu k nej sa stupňovalo každou výpoveďou a navyše sú ovplyvnené motívom získať deti do svojej starostlivosti, nemožno uveriť v celom rozsahu, ako to vyhodnotil konajúci súd, ale je potrebné ich konfrontovať aj s inými dôkazmi.

Odvolací súd mal aj pochybnosti o záveroch znalca psychológa ohľadne ťažkého príkoria a psychického utrpenia, keďže ide o posúdenie právnych otázok. Znalec totiž na základe vyšetrenia sa môže vyjadriť k následku, ktorý mal byť poškodenej spôsobený, nie k zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu, o čom rozhoduje súd. Následkom bola v posudzovanom prípade patologická úzkosť a neurotická symptomatológia, ktorú má ale poškodená aj v osobnostnej výbave a na ktorú pôsobili viaceré faktory, pričom nebolo možné uzavrieť, ktorý z faktorov sa podieľal na vzniku tohto následku. Ak sa znalec vyjadroval k ťažkému príkoriu vysvetľujúc ho tým, že poškodená sa stále zaoberala prežitými udalosťami, ide o črtu poškodenej, ktorá vyplýva z popisu vyšetrenia osobnosti (SVF 78) súvisiacu práve s nezvládaním záťažových situácií, čo spochybňuje závery znalca v tomto smere.

Na uvedené poukazuje odvolací súd predovšetkým z toho dôvodu, že pokiaľ konajúci súd vychádzal z týchto znaleckých záverov, ktoré boli nejasné, neurčité a rozporné, pričom ich bližšie nehodnotil, len skonštatoval, že nezhliadol žiadny dôvod, aby nebral do úvahy závery znalca C. D., v takom prípade nemal dostatočný podklad pre hodnotenie nielen psychického stavu poškodenej po odchode zo spoločnej domácnosti, ale ani k jej osobnostnej štruktúre.

Poškodená sa prezentovala vo svojich výpovediach ako obeť, ktorá trpela v podstate od začiatku spolužitia s obžalovaným, hlavným spúšťačom hádok podľa jej vyjadrenia bolo, že obžalovaný nemal rád, keď mala ona iný názor ako on, pričom počas hádok pociťovala bezmocnosť, že sa nevie obžalovanému postaviť.

Práve so zreteľom na zvláštne znaky jej osobnostnej štruktúry, že poškodená je zameraná na seba, vyžaduje si pozornosť, je ľahko urážlivá, čo má zrejme súvis s jej citlivosťou na podnety z vonku na ňu, že má sklon k jednoznačným riešeniam, ktoré súvisia s jej nekompromisnosťou, a napokon i to, že na podnety z vonku, voči ktorým má výhrady, reaguje teatrálne, výbušne, nie je možné uveriť jej tvrdeniam o podriadivom správaní a v tom, že iba obžalovaný reagoval agresívne. Osobnostná štruktúra poškodenej poukazuje na to, že aj poškodená sa vo vzťahu správala agresívne predovšetkým na verbálnej úrovni a neprimerane k situáciám. Takto sa obeť týrania nespráva. Napokon introvertná osobnosť obžalovaného, jeho zvýšená miera vyhýbavosti, čo vypovedá o tom, že sa nevie dostať do emočne vrúcnych kontaktov s druhými osobami, zrejme spôsobila odcudzenie sa oboch aktérov v manželskom zväzku, čo zodpovedá aj vyjadreniu obžalovaného, že ešte v roku 2015 mali pohlavný styk, avšak potom ho poškodená vyhodila zo spálne.

Obžalovaný predložil v rámci odvolacieho konania znalecký posudok z odboru psychológie, závery ktorého boli znalcom C. D. prezentované na verejnom zasadnutí. Z nich okrem iného vyplýva i to, že obžalovaný nie je bazálnym agresorom, teda agresorom ničím nebrzdeným, záťažové situácie znáša náležite a má slabšie prejavovanie emocionality. Intelektovo je v pásme populačného nadpriemeru, jeho pamäťová výkonnosť je taktiež nadpriemerná a jeho osobnosť bola formovaná pod ťarchou výrazných morálnych imperatívov. Ani takéto posúdenie osobnosti obžalovaného neznamená, že obžalovaný vie

vždy zvládnuť záťažovú situáciu, a nevylučuje to, že obžalovaný mohol použiť pri konfliktnej situácii s poškodenou aj fyzickú silu voči nej.

Odvolačný súd preto nespochybňuje, že počas manželského života došlo medzi obžalovaným a poškodenou k interakcii aj s fyzickým kontaktom, minimálne v jednom prípade to bolo preukázané (rok 2014), avšak spôsob života obžalovaného a poškodenej vo vzťahu, v ktorom dochádzalo k agresívnym prejavom zo strany ich oboch, v dôsledku čoho si prestali vo vzťahu rozumieť pre rozdielne povahové vlastnosti a pre vzájomné nepochopenie sa, nemôže zakladať trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného. Zveličovanie správania sa obžalovaného zo strany poškodenej v dôsledku jej osobnostnej štruktúry a motív jej konania dosiahnuť zverenie detí do svojej starostlivosti, vážnym spôsobom spochybňujú tvrdenia obžaloby.

Odvolačný súd prihliadal aj na znalecké vyšetrenie mal. I., dcéry oboch aktérov, ktorá sa vyjadrila počas znaleckého vyšetrenia aj k tomu, že otcovi by pričarovala trest za to, že mamku bil. Znalecky však bolo tiež zistené, že maloletá je zvýšene ovplyvniteľná svojou matkou, s ktorou sa nachádza v koalícii, a toto ovplyvnenie je v zmysle prevzatia postojov matky a jej emočného ladenia. Psychický stav maloletej je z psychologického hľadiska bez známk patológie svojej štruktúry, pretože problémy odohrávajúce sa medzi rodičmi neboli smerované priamo na jej osobu.

Z vyšetrenia maloletej tak možno usudzovať na to, že v rodine dochádzalo k agresívnemu správaniu. Nemožno ho však vyhodnotiť jednostranne, ako by to mohlo vyznievať z vyšetrenia maloletej, pretože niečo mohla maloletá prežiť osobne a niečo mohla vnímať sprostredkovane od matky (pri telefonických hovoroch, z rozprávania v rodine), a pokiaľ sa poškodená pred maloletou vyjadrovala negatívne k správaniu obžalovaného, vzhľadom na zistenú ovplyvniteľnosť tieto jej negatívne postoje maloletá preberala a bude ich preberať aj v budúcnosti. Maloletá nebola vypočutá pre jej vek, citlivosť prejednávaných problémov a zvýšenú sugestibilitu, preto hodnovernosť jej tvrdení pri vyšetrení je ťažké overiť. Spochybniteľný je pritom text písaný mal. I. „Oco mamku tíral, viete?“ v prvom ročníku ZŠ, ktorý predložila poškodená pri podávaní trestného oznámenia. Podľa vyjadrenia znalca totiž šesťročné dieťa nepozná po obsahovej stránke pojem „týrať“, preto ak ho maloletá použila, muselo dôjsť k používaniu tohto pojmu pred maloletou, najpravdepodobnejšie jej matkou. A to je spojené s pochybnosťami o manipulovaní maloletej. Je namieste ešte uviesť, že v čase vyšetrenia maloletej poškodená už mala druhu (4 mesiace po odchode zo spoločnej domácnosti).

Motív poškodenej na podanie trestného oznámenia, aby si zabezpečila možnosť zverenia detí do svojej starostlivosti vyvodil odvolací súd z jej konania po odchode zo spoločnej domácnosti, ako aj z konania predtým. Je nesporné, že poškodená odišla spoločne s deťmi dňa 30.10.2017, dňa 16.11.2017 požiadala znalkyňu C. G. so zadaním otázok o vypracovanie znaleckého posudku z odboru psychológie, medzi iným aj na zodpovedanie otázky, či vykazuje znaky týranej osoby, k čomu znalkyňa oprávnenie nemá, keďže k tejto otázke je oprávnený sa vyjadriť znalec z odvetvia psychiatrie. Znalecký posudok bol spracovaný v expresnej dobe ku dňu 20.11.2017, kedy poškodená podala návrh na vydanie neodkladného opatrenia vo vzťahu k zvereniu jej maloletých detí do jej starostlivosti. Až dňa 24.11.2017 podala poškodená trestné oznámenie, ku ktorému pripojila aj zadovážený znalecký posudok. Odo dňa odchodu do podania trestného oznámenia uplynulo iba 24 dni, t. z. že poškodená v priebehu niečo cez 3 týždne vykonala tri dôležité úkony, čo svedčí o veľmi dobre premyslenom plánovaní poškodenej na podanie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, čo by zodpovedalo jej formálnej logike s prehnanou chorobnou racionalitou (výsledok vyšetrenia psychológom). Takýto výkon nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu podať osobou, s ktorou malo byť zle zaobchádzané. Takéto osoby pokiaľ aj odídu zo spoločnej domácnosti samé spravidla potrebujú pomoc iných osôb, aby sa vedeli zorientovať v situácii a nie v trojtýždňovom termíne vybaviť všetky podania rozhodné pre jej cieľ. O tom, že poškodená konala s motívom dostať do svojej starostlivosti deti svedčí i jej postup v úkonoch, keďže najprv požiadala o vypracovanie znaleckého posudku, ktorý bol podkladom pre návrh na neodkladné opatrenie k zvereniu detí do jej osobnej starostlivosti a až s odstupom niekoľkých dní išla podať trestné oznámenie, aby si zabezpečila podklad pre úspešnosť jej návrhu.

Napokon odvolací súd sa zaoberal aj s námietkou obžalovaného, že jeho výpoveď nebola žiadnym spôsobom vyhodnotená a hodnotené neboli ani výpovede svedkov J. B., K. B., či A. B. st.. Táto námietka je opodstatnená, pretože i keď obžalovaný vypovedal po čiastočnom vykonaní dôkazov pred súdom, čo je jeho právo, ako to konštatoval aj konajúci súd, jeho výpoveď nemožno považovať len za analýzu

výpovedí iných. Aj obžalovaný popísal správanie sa poškodenej, že bola výbušná a agresívna, čomu zodpovedá aj vyjadrenie matky poškodenej, ktorú fyzicky napadla. Počas ich spolužitia pokiaľ poškodená chcela niečo dosiahnuť, tak vedela byť arogantná a vedela vybuchovať, dokázala sa pohádať, na druhej strane vedela lišiackym spôsobom veci urovnať. Výbušnosť sa prejavovala krikom, hádkami a hysterčením, prehánala situácie, až mal pocit, že je mimo reality. Snažil sa jej pomôcť aj s domácimi prácami, čo následne kontrolovala, komentovala a vznikali hádky z banalít. Poškodenú neobmedzoval na osobnej slobode, ani finančne, nebil ju ako to tvrdí, pretože ju iba raz v živote napadol (2014) a mnohokrát to oľutoval. Finančne prispieval aj on na chod domácnosti, i keď nemal stále zamestnanie, a pokiaľ poškodená piekla, tak jej prítom pomáhal, ako aj s rozvozom, pretože nešoférovala, čo potvrdila aj poškodená. Hlavným motívom konania poškodenej, prečo podala trestné oznámenie, bolo zverenie detí do jej výchovy, pretože vedela, že aj on bude vyvíjať snahu, aby mu deti boli zverené do starostlivosti.

Hodnotiac všetky tieto zistenia nielen jednotlivo, ale najmä vo vzájomných súvislostiach, odvolací súd vyvodil záver, že konaním obžalovaného neboli naplnené znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Obžalovaný sa podľa konajúceho súdu tohto zločinu mal dopustiť tým, že blízkej osobe, t. j. manželke, spôsobil fyzické a psychické utrpenie a to údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, citovým vydieraním, ktoré ohrozili jej fyzické a psychické zdravie.

Pod pojmom fyzické a psychické utrpenie je potrebné rozumieť taký stav, ktorý sa vyznačuje telesnými alebo duševnými bolesťami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú celkom krátky, prechodný stav. Zákonný znak skutkovej podstaty uvedeného zločinu fyzické alebo psychické utrpenie má byť následkom zlého zaobchádzania, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti s určitou mierou vytrvalosti, musí však ísť o konanie, ktoré osoba pre jeho intenzitu, hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie. Posúdenie, či následok nastal, nie je závislé len od vyjadrenia osoby, vo vzťahu ku ktorej sa mal páchatel správať zákonom vymedzeným spôsobom, ale aj od intenzity útokov, ich početnosti, doby trvania takéhoto správania, pretože niektoré menej intenzívne formy týrania opakujúce sa po dlhšiu dobu môžu naplniť objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby.

Ako to vyplýva z výsledkov dokazovania, medzi obžalovaným a poškodenou dochádzalo k agresívnemu konaniu, u poškodenej to bolo na verbálnej úrovni, čo možno vyvodiť nielen z výpovede obžalovaného, ale aj z výpovede znalca C. D., a zo strany obžalovaného k takému konaniu došlo ojedinele na fyzickej úrovni. Takéto ojedinelé fyzické napadnutia poškodenej počas doby 5 rokov, ktoré nebolo zvlášť hrubé alebo surové (najhoršie napadnutie bolo v roku 2013, kedy obžalovaný mal poškodenú zbiť a kopať a nadávať jej, že je štetka, čo obžalovaný poprel) bez ďalšieho nenapĺňa znak týrania. V disharmonickom manželstve, ku ktorému sa obaja aktéri prepracovali spoločne pre ich povahové a osobnostné črty, poškodená nebola v pozícii obeť, na čo poukázal odvolací súd v rámci hodnotenia dôkazov vyššie. Už len samotný fakt, že poškodená odmietala sa pohlavne stykať s obžalovaným približne od roku 2015 až 2016, či obžalovanému nadávala, čo je zrejme aj z podania trestného oznámenia 27.02.2017, poukazuje na aktívne konanie z jej strany, ktoré nesvedčí o obeť, ale preukazuje nezdravý vzťah medzi manželmi. Dokazovaním nebol preukázaný spôsob sústavného, opakovaného ponižovania poškodenej, či pohŕdavé zaobchádzanie, keďže v jednom prípade jej mal povedať že je štetka, a pokiaľ ide o vyjadrenie, že je frigidná, táto okolnosť súvisela s vedením ich intímneho života, keďže odmietala obžalovaného, lebo jej predstavy o sexe boli iné, ako predstavy obžalovaného poukazujúc prítom na ich rozdielne osobnosti (potreba byť milovaná versus strohosť). Z výpovede poškodenej nemožno vyvodiť ani opakované vyvolávanie strachu, či stresu, alebo citové vydieranie, keďže poškodená popísala priebeh ich manželstva so 4 fyzickými útokmi. Vyjadrenie poškodenej, že hlavným spúšťačom hádok bolo, že obžalovaný nemal rád, keď ona mala iný názor, nie je v súlade s osobnostnými a povahovými črtami obžalovaného, ale poškodenej, práve so zreteľom na nekompromisnosť poškodenej so sklonom k jednoznačným (jej) riešeniam, na prítomnosť známkov hysteroidnej symptomatiky a narcistickú charakterovú neurózu s výbušnosťou a s tvorbou psychosomatickej symptomatiky. Preto ani citové vydieranie, či vyvolávanie strachu nemožno akceptovať v rovine uvádzanej poškodenou, že obžalovaný všetko prekrútil a deptal ju. Taktiež nebolo dokázané, aby obžalovaný sa poškodenej vyhrážal, nie je zrejme z jej výpovede, ani ako sa jej mal opakovane vyhrážať.

Správanie sa obžalovaného v disharmonickom manželstve vo vzťahu k poškodenej, na disharmónii ktorej sa podieľala aj poškodená aktívne, nie v pozícii obeť, nemohlo potom ani vyvolať u poškodenej

psychické a fyzické utrpenie, pre vyvolanie ktorého sa vyžaduje určitá trvalosť útokov takého správania, ktoré by boli s vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti. Nezhody medzi obžalovaným a poškodenou v manželstve a ich svojské riešenie za takéto konanie nemožno považovať.

Samotné tvrdenie poškodenej, že vo vzťahu bola bezmocná, odvolací súd hodnotí v kontexte jej osobnosti, t. j. že poškodená má subjektívny nedostatok možnosti zvládať záťažové situácie, má pocit nepochopenia, že sa s ňou zaobchádza nespravodlivo, pričom znalec J. C. u poškodenej konštatoval podmienené neurotické prejavy, ktoré sú prechodného rázu, čo znamená pocit napätia, či bezmocnosti, ale len vo chvíli, kedy sa nachádzala v situácii, ktorú vyhodnotila ako záťaž. Keď však táto situácia odznela, aj prejavy poškodenej odzneli bez toho, aby bola potrebná intervencia.

Práve tieto dôvody viedli odvolací súd k záveru, že u poškodenej patologická úzkosť a silné známky neurotickej symptomatológie nemohli byť vyvolané iba správaním obžalovaného, ale na tomto jej stave sa okrem správania obžalovaného spolupodieľali aj ďalšie viaceré faktory, jednak prežívanie z minulosti, v dôsledku čoho vznikol u nej v detstve neurotický stav, jej osobnostná štruktúra a v dôsledku toho netypické prežívanie udalostí, ak neboli podľa jej predstáv, či v práca v erotickom klube, a v neposlednom rade súboj s obžalovaným o zverenie ich detí do jej starostlivosti.

Vzhľadom k tomu, že konaním obžalovaného neboli naplnené zákonné znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, odvolací súd uzavrel, že konanie obžalovaného nie je trestným činom a preto na podklade odvolania obžalovaného napadnutý rozsudok podľa § 322 ods. 1 písm. c), d) Tr. poriadku zrušil v celom rozsahu a podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku obžalovaného A. B. oslobodil spod obžaloby okresného prokurátora, keďže žalovaný skutok nie je trestným činom. Neboli splnené ani podmienky na postúpenie veci inému orgánu z dôvodu jeho prejednávania ako priestupok, keďže vo vzťahu ku konaniu z roku 2013 uplynula premĺčacia lehota ešte v roku 2015 (k vzneseniu obvinenia došlo až 28.03.2018) a vo vzťahu ku skutku z 27.02.2017 bolo poškodenou podané trestné oznámenie, ktoré bolo odovzdané okresnému úradu na prejednanie a rozhodnutie.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd vyhodnotil odvolanie obžalovaného ako dôvodné a na jeho podklade rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.